

Komunikat dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z 7 września 2015 r. w sprawie materiałów i przyborów pomocniczych, z których mogą korzystać zdający na sprawdzianie, egzaminie gimnazjalnym oraz egzaminie maturalnym w 2016 roku

Na podstawie art. 9a ust. ust. 2 pkt 10 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. DzU z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, **ogłaszam wykaz materiałów i przyborów pomocniczych, z których mogą korzystać zdający na sprawdzianie, egzaminie gimnazjalnym oraz egzaminie maturalnym w 2016 r.**

SPRAWDZIAN

1. Każdy zdający **powinien** mieć na każdej części sprawdzianu **długopis (lub pióro) z czarnym tuszem (atramentem)**, przeznaczony do zapisywania rozwiązań (odpowiedzi).
2. Dodatkowo na pierwszej części sprawdzianu każdy zdający powinien mieć **linijkę**. Rysunki – jeżeli trzeba je wykonać – zdający wykonują długopisem. Nie wykonuje się rysunków ołówkiem.
3. Z dodatkowych materiałów oraz przyborów pomocniczych mogą korzystać zdający, którym dostosowano warunki przeprowadzania sprawdzianu. Zdający korzystają ze sprzętu, którego używają w procesie dydaktycznym.

Uprawnieni do dostosowania	Przybory i materiały pomocnicze	Obowiązkowo / fakultatywnie	Zapewnia
osoby niewidome i słabowidzące	sprzęt i oprogramowanie specjalistyczne (odpowiednie do ustalonego dla danego zdającego dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu)	obowiązkowo	szkoła
osoby słabowidzące	przybory optyczne, z których zdający korzysta na co dzień	fakultatywnie	zdający
osoby, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)	słownik dwujęzyczny (polsko-obcojęzyczny i obcojęzyczno-polski) w wersji papierowej lub elektronicznej (dotyczy części 1. sprawdzianu)	fakultatywnie	zdający lub szkoła*
wszyscy uprawnieni do dostosowania	komputer lub komputer ze specjalistycznym oprogramowaniem, jeżeli takie dostosowanie zostało przyznane	obowiązkowo	szkoła

* Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego (dyrektor szkoły) informuje zdających, czy dane przybory i materiały pomocnicze zapewnia szkoła, czy każdy zdający przynosi własne.

4. Osoby z chorobami przewlekłymi, chore lub niesprawne czasowo mogą korzystać z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.

EGZAMIN GIMNAZJALNY

1. Każdy zdający **powinien** mieć na każdym zakresie lub poziomie odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego **długopis (lub pióro) z czarnym tuszem (atramentem)**, przeznaczony do zapisywania rozwiązań (odpowiedzi).
2. Dodatkowo na egzaminie z matematyki każdy zdający powinien mieć **linijkę**. Rysunki – jeżeli trzeba je wykonać – zdający wykonują długopisem. Nie wykonuje się rysunków ołówkiem.
3. Z dodatkowych materiałów oraz przyborów pomocniczych mogą korzystać zdający, którym dostosowano warunki przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego. Zdający korzystają ze sprzętu, którego używają w procesie dydaktycznym.

Uprawnieni do dostosowania	Przybory i materiały pomocnicze	Obowiązkowo / fakultatywnie	Zapewnia
osoby niewidome i słabowidzące	sprzęt i oprogramowanie specjalistyczne (odpowiednie do ustalonego dla danego zdającego dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu)	obowiązkowo	szkoła
osoby słabowidzące	przybory optyczne, z których zdający korzysta na co dzień	fakultatywnie	zdający
osoby, o których mowa w art. 94a ust. 1 ustawy (cudzoziemcy)	słownik dwujęzyczny (polsko-obcojęzyczny i obcojęzyczno-polski) w wersji papierowej lub elektronicznej (dotyczy części 1. i 2. egzaminu gimnazjalnego)	fakultatywnie	zdający lub szkoła*
wszyscy uprawnieni do dostosowania	komputer lub komputer ze specjalistycznym oprogramowaniem, jeżeli takie dostosowanie zostało przyznane	obowiązkowo	szkoła

* Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego (dyrektor szkoły) informuje zdających, czy dane przybory i materiały pomocnicze zapewnia szkoła, czy każdy zdający przynosi własne.

4. Osoby z chorobami przewlekłymi, chore lub niesprawne czasowo mogą korzystać z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.

EGZAMIN MATURALNY W NOWEJ FORMULE

1. Każdy zdający **powinien** mieć na egzaminie z każdego przedmiotu **długopis (lub pióro) z czarnym tuszem (atramentem)**, przeznaczony do zapisywania rozwiązań (odpowiedzi).
2. Pozostałe materiały i przybory pomocnicze według przedmiotów egzaminacyjnych:

Przedmiot	Przybory i materiały pomocnicze	Obowiązkowo / fakultatywnie	Zapewnia*
biologia	linijka	fakultatywnie	zdający lub szkoła
	kalkulator prosty**	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	<i>Wybrane wzory i stałe fizykochemiczne na egzamin maturalny z biologii, chemii i fizyki</i>	obowiązkowo	szkoła
chemia	linijka	fakultatywnie	zdający lub szkoła
	kalkulator prosty**	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	<i>Wybrane wzory i stałe fizykochemiczne na egzamin maturalny z biologii, chemii i fizyki</i>	obowiązkowo	szkoła
fizyka	linijka	fakultatywnie	zdający lub szkoła
	kalkulator prosty**	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	<i>Wybrane wzory i stałe fizykochemiczne na egzamin maturalny z biologii, chemii i fizyki</i>	obowiązkowo	szkoła
geografia	linijka	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	kalkulator prosty**	obowiązkowo	zdający lub szkoła
historia	lupa	fakultatywnie	zdający lub szkoła
historia sztuki	lupa	fakultatywnie	zdający lub szkoła
historia muzyki	odtwarzacz płyt CD z kompletem zapasowych baterii i słuchawkami	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	lupa	fakultatywnie	zdający lub szkoła
informatyka	kalkulator prosty**	obowiązkowo	zdający lub szkoła
język polski	słownik ortograficzny, słownik poprawnej polszczyzny – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
język białoruski	słownik językowy (jedno- albo dwujęzyczny) – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
język litewski	słownik językowy (jedno- albo dwujęzyczny) – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
język ukraiński	słownik językowy (jedno- albo dwujęzyczny) – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
język kaszubski	słownik ortograficzny języka polskiego, słownik poprawnej polszczyzny, słownik języka kaszubskiego – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
język łaciński i kultura antyczna	słownik łacińsko-polski – dla każdego zdającego; atlas historyczny – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła

matematyka	linijka	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	cyrkiel	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	kalkulator prosty**	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	<i>Wybrane wzory matematyczne</i>	obowiązkowo	szkoła
wiedza o społeczeństwie	kalkulator prosty**	fakultatywnie	zdający lub szkoła

* Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego (dyrektor szkoły) informuje zdających, czy dane przybory i materiały pomocnicze zapewnia szkoła, czy każdy zdający przynosi własne.

** Kalkulator prosty – jest to kalkulator, który umożliwia wykonywanie tylko dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia, ewentualnie obliczanie procentów lub pierwiastków kwadratowych z liczb.

3. Z dodatkowych materiałów oraz przyborów pomocniczych mogą korzystać zdający, którym dostosowano warunki przeprowadzania egzaminu maturalnego. Zdający korzystają ze sprzętu, którego używali w procesie dydaktycznym.

Uprawnieni do dostosowania	Przybory i materiały pomocnicze	Obowiązkowo / fakultatywnie	Zapewnia*
osoby niesłyszące	słownik języka polskiego, słownik wyrazów obcych, słownik wyrazów bliskoznacznych – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
osoby słabosłyszące	odtwarzacz płyt CD ze słuchawkami w przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego (jeżeli dostosowanie takie zostało przyznane)	obowiązkowo	zdający lub szkoła
osoby niewidome i słabowidzące	sprzęt i oprogramowanie specjalistyczne (odpowiednie do ustalonego dla danego zdającego dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu)	obowiązkowo	szkoła
osoby słabowidzące	przybory optyczne, z których zdający korzysta na co dzień	fakultatywnie	zdający
osoby, o których mowa w art. 94a ust. 1a ustawy (cudzoziemcy)	słownik dwujęzyczny (polsko-obcojęzyczny i obcojęzyczno-polski) w wersji papierowej lub elektronicznej (z wyjątkiem egzaminu z języka polskiego, języków mniejszości i języków obcych nowożytnych)	fakultatywnie	zdający lub szkoła
wszyscy uprawnieni do dostosowania	komputer lub komputer ze specjalistycznym oprogramowaniem, jeżeli takie dostosowanie zostało przyznane	obowiązkowo	szkoła

* Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego (dyrektor szkoły) informuje zdających, czy dane przybory i materiały pomocnicze zapewnia szkoła, czy każdy zdający przynosi własne.

4. Osoby z chorobami przewlekłymi, chore lub niesprawne czasowo mogą korzystać z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.

EGZAMIN MATURALNY W STAREJ FORMULE

1. Każdy zdający **powinien** mieć na egzaminie z każdego przedmiotu **długopis (lub pióro) z czarnym tuszem (atramentem)**, przeznaczony do zapisywania rozwiązań (odpowiedzi).
2. Pozostałe materiały i przybory pomocnicze według przedmiotów egzaminacyjnych:

Przedmiot	Przybory i materiały pomocnicze	Obowiązkowo / fakultatywnie	Zapewnia*
biologia	linijka	fakultatywnie	zdający lub szkoła
chemia	linijka	fakultatywnie	zdający lub szkoła
	kalkulator prosty**	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	<i>Karta wybranych tablic chemicznych</i>	obowiązkowo	szkoła
fizyka i astronomia	linijka	fakultatywnie	zdający lub szkoła
	kalkulator prosty**	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	<i>Karta wybranych wzorów i stałych fizycznych</i>	obowiązkowo	szkoła
geografia	linijka	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	kalkulator prosty**	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	lupa	fakultatywnie	zdający lub szkoła
historia	lupa	fakultatywnie	zdający lub szkoła
historia sztuki	lupa	fakultatywnie	zdający lub szkoła
historia muzyki	odtwarzacz płyt CD z kompletem zapasowych baterii i słuchawkami	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	lupa	fakultatywnie	zdający lub szkoła
informatyka	kalkulator prosty**	obowiązkowo	zdający lub szkoła
język polski	słownik ortograficzny, słownik poprawnej polszczyzny – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
język białoruski	słownik językowy (jedno- albo dwujęzyczny) – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
język litewski	słownik językowy (jedno- albo dwujęzyczny) – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
język ukraiński	słownik językowy (jedno- albo dwujęzyczny) – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
język kaszubski	słownik ortograficzny języka polskiego, słownik poprawnej polszczyzny, słownik języka kaszubskiego – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
język łaciński i kultura antyczna	słownik łacińsko-polski – dla każdego zdającego; atlas historyczny – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
matematyka	linijka	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	cyrkiel	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	kalkulator prosty**	obowiązkowo	zdający lub szkoła
	<i>Wybrane wzory matematyczne</i>	obowiązkowo	szkoła

* Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego (dyrektor szkoły) informuje zdających, czy dane przybory i materiały pomocnicze zapewnia szkoła, czy każdy zdający przynosi własne.

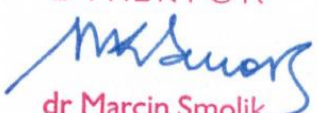
** Kalkulator prosty – jest to kalkulator, który umożliwia wykonywanie tylko dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia, ewentualnie obliczanie procentów lub pierwiastków kwadratowych z liczb.

3. Z dodatkowych materiałów oraz przyborów pomocniczych mogą korzystać zdający, którym dostosowano warunki przeprowadzania egzaminu maturalnego. Zdający korzystają ze sprzętu, którego używali w procesie dydaktycznym.

Uprawnieni do dostosowania	Przybory i materiały pomocnicze	Obowiązkowo / fakultatywnie	Zapewnia*
osoby niesłyszące	słownik języka polskiego, słownik wyrazów obcych, słownik wyrazów bliskoznacznych – nie mniej niż 1 na 25 osób	obowiązkowo	szkoła
osoby słabosłyszące	odtwarzacz płyt CD ze słuchawkami w przypadku egzaminu z języka obcego nowożytnego (jeżeli dostosowanie takie zostało przyznane)	obowiązkowo	zdający lub szkoła
osoby niewidome i słabowidzące	sprzęt i oprogramowanie specjalistyczne (odpowiednie do ustalonego dla danego zdającego dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu)	obowiązkowo	szkoła
osoby słabowidzące	przybory optyczne, z których zdający korzysta na co dzień	fakultatywnie	zdający
osoby, o których mowa w art. 94a ust. 1a ustawy (cudzoziemcy)	słownik dwujęzyczny (polsko-obcojęzyczny i obcojęzyczno-polski) w wersji papierowej lub elektronicznej (z wyjątkiem egzaminu z języka polskiego, języków mniejszości i języków obcych nowożytnych)	fakultatywnie	zdający lub szkoła
wszyscy uprawnieni do dostosowania	komputer lub komputer ze specjalistycznym oprogramowaniem, jeżeli takie dostosowanie zostało przyznane	obowiązkowo	szkoła

* Przewodniczący zespołu egzaminacyjnego (dyrektor szkoły) informuje zdających, czy dane przybory i materiały pomocnicze zapewnia szkoła, czy każdy zdający przynosi własne.

4. Osoby z chorobami przewlekłymi, chore lub niesprawne czasowo mogą korzystać z zaleconego przez lekarza sprzętu medycznego i leków koniecznych ze względu na chorobę.

DYREKTOR

 dr Marcin Smolik